

*Primele
Semne*

Cătălina Dănilă

Rana mea, suferința Lui

*Primele
Semne*

Cătălina Dănilă

Rana mea, suferința Lui

Iași, 2014

Prefață

Roman al experienței, urmărind începuturile unei povești de iubire între doi tineri, *Rana mea, suferința Lui* propune o perspectivă creștină asupra vieții în care dramatismul temerilor (justificate până la un punct), al ezitărilor (cei doi vin după cel puțin o relație eșuată) și al renunțărilor devine personajul principal. Retrospectiva evenimentelor făcută de Elena (personaj *raisonneur*), o tânără studentă la a doua facultate deja, se convertește într-un discurs de tip confesiv ce reunește sfaturi înțelepte cu accent de apoftegmă primite din partea unor duhovnici cu viață îmbunătățită, detalii descriptive ale schiturilor și mănăstirilor din zona Neamțului, incursiuni în universul lăuntric al nedumeririlor ce nu pot fi depășite psihologic.

De fapt, pare să ne spună Cătălina Dănilă, suferința tocmai aici își are cauza, în separarea celor două planuri, duhovnicesc și psihologic, primul fiind abordat formal (abandonat la un moment dat în favoarea convingerilor și simțirilor proprii), iar cel de-al doilea exprimat prin neputința constantă de a renunța la sine. În acest sens, din roman se desprinde o învățătură în cheie slaviciană: neascultarea și forțarea voii lui Dumnezeu („Relații forțate, familii divorțate.”, spune la un moment dat părintele Petru) duc la suferință. Desigur, ceea ce dă credibilitate lumii propuse de tânăra autoare este tocmai acest mixaj al valorilor etice

și al trăirilor: există înțelepciune, există și rătăcire, umanitatea cunoaște atât fericirea, cât și durerea, personajele traversează perioade de echilibru interior, dar au și slăbiciuni, clătinări. Tânărul cititor este ghidat de acest model și avertizat în ce fel trebuie să ia decizii pentru a nu repeta o experiență dureroasă.

Evident, există și speranță. Domnul cel iubitor vindecă atunci când inima strigă nepotolită: „Vindecă-mă, Doamne, că am greșit Ție!”. În gingășia tainelor inimii doar Domnul veghează.

Sergiu Ciocârlan

Rana mea, suferința Lui

Credeam că îi iubesc pe toți. Da! Eram atât de covinsă de acest lucru, încât nimeni nu m-ar fi putut convinge de contrariul lui, dat fiind că eram atât de drăguță și de pregătită ca în orice moment să-mi întind mâna de ajutor oricui ar fi cerut-o. Le voiam binele tuturor și aș fi făcut orice, pentru oricine, la orice oră din zi și din noapte. Nu ceream nimic în schimb și nici nu mă credeam aproape de sfințenie, însă îmi plăcea mult să-i văd pe toți cei din jurul meu mulțumiți de mine. Mă gândeam rar la părerea pe care o are Hristos despre sufletul meu, despre toate bucuriile și rănilile pe care le adunasem cu grijă în ultimii mei ani de existență. Însă ce e drept, e drept. Nu mă credeam sfântă, dar o persoană minunată mă credeam. Uneori, poate chiar pe bună dreptate, mai ales ca o continuitate a celor pe care le auzeam zilnic în vorbele celor apropiați. Toți îmi spuneau vorbe frumoase, toți îmi mulțumeau pentru disponibilitatea de care dădeam dovadă zilnic și asta mi se părea a fi raiul pe pământ. Nu îmi mai doream altceva. Părerea celor din jur era atât de importantă pentru mine, încât nu făceam altceva decât să muncesc zilnic pentru a o păstra și, dacă se poate, îmbunătăți. Era destul de greu, dar cu timpul aveam să mă obișnuiesc cu acest stil de viață. Tot ce conta era ca cei din jur să aibă o părere cât mai bună despre mine, să mă fac plăcută în ochii a cât mai multor oameni. Slava deșartă

din sufletul meu trebuia să crească, așa că, la un moment dat, începusem să capăt iz de plictiseală. Voiam lauda așa cum omenirea are nevoie de aer. Cuvintele celor din jur încercau să acopere toate neputințele pe care, din păcate, nu ajunsesem să le conștientizez. Eu învățasem un lucru extrem de important: conștientizarea păcatului nu e deloc ușoară și nicidecum fără de durere. E extrem de dureroasă. Știam că atât de groaznică e durerea din clipa smulgerii unui păcat, încât fără anestezicul pe care El ni-l picură cu grijă pe rana deschisă, am muri. Ne-am da duhul de groază și neputință. Așa cum sunt de părere că am muri de durerea păcatului, cred că am muri și de durerea conștientizării dragostei Sale nemărginite.

Nu, Doamne! Începeam să înțeleg și eu că noi, oamenii, nu știm să înțelegem ideea aceasta în miezul ei, tocmai pentru că doare. Ne doare atât de tare sufletul să știm că Tu încă mai iubești niște oameni atât de putrezi ca noi! Atât de schimonosiți de păcat, de neputințe, de răni, de frici, de dureri... Tu încă mai vii și sperii să ne revenim și să ne întindem și noi mâinile spre brațele Tale deschise neconținut! Momentele acelea în care reușim să gustăm puțin din ideile acestea atât de greu de pătruns de către mintea noastră încețoșată sunt, cel mai probabil, cele în care lacrimile Tale ating rănilor noastre. Rănilor noastre dor, însă chiar dacă dor, uneori nu ne dăm seama că le avem. Noi credem că ne doare altceva, iar acel altceva îl aruncăm tot asupra Ta. Acesta este și principalul motiv pentru care nu prea alergăm după vindecare. Avem impresia că nu suntem bolnavi. Ne credem atât de sănătoși și atât de fără de pată, încât faptul că nu cerem niciun fel de ajutor nu înseamnă că suntem mândri, ci că pur și simplu nu ne dăm seama. Suntem niște morți încă vii, niște morți care-și cară trupurile putrede de păcat pe calea Vieții, pe calea Celui

care S-a răstignit acum mai bine de 2000 de ani pentru mântuirea unor oameni care, paradoxal, se pare că nu și-o mai doresc. Și-a dat viața pentru oameni care nici măcar nu mai simt durerea rănii sufletești. O generație care nu mai simte durerea este o generație pe moarte. Murim câte puțin, încercând să ne amăgim pe noi înșine că păcatul nu este păcat dacă e făcut de multe persoane. Ne amăgim că, dacă chiar e necesar, ne vom pocăi mai târziu, spre bătrânețe, și vom face asta dacă eventual vom avea timp. Ne va interesa propriul suflet atunci când vom avea motive temeinice pentru asta, iar pentru faptul că nu ne dorim să le avem, ni se pare că nu există. Pentru toate acestea, însă, am găsit un Vinovat. Acest Vinovat este tot Hristos, pentru că nu face mai mult pentru noi. Noi, suferinzii și oamenii care nu au timp de pierdut, suntem agasați de Dumnezeu acesta care *doar* S-a răstignit acum 2000 de ani. Doar atât? De ce nu ne trimite oare pe e-mail toate rănilile pe care le avem și eventual prin curier și niște leacuri miraculoase? De ce nu face El mai mult, dacă tot ne iubește atât de tare? Ciudat de greu, incredibil de dureros ar fi ca mintea noastră să priceapă toate tainele și metodele prin care Hristos tot încearcă să ne trezească din somnul cel de moarte în care ne trăim zilele și nopțile, noi, cei care nu suntem mulțumiți de jertfa prea mică a Celui care ne iubește mai mult decât ne vine nouă să credem... Da, poate și această gândire ar fi întrucâtva mai bună decât cea conform căreia noi nu avem nevoie de niciun fel de ajutor. Grav este că mulți suntem cei cărora ni se pare că nu ne doare nimic. Doar nu ne putem considera răi pentru că îi iubim pe cei din jur cu atât de multă bunătate și căldură sufletească! Mergem la biserică, ne spovedim, ne împărtășim, îi ajutăm pe cei din jur cât de mult putem, deci suntem pe calea cea bună. Fără certuri, fără cuvinte urâte, fără jigniri. Toate-s bune atunci când

nu credeam că are prea mult de lucrat la mine. Și-atunci mi-a dat drumul în marea de oameni pe care credeam că-i iubesc. Oamenii aceia mi-au descoperit, la îndemnul Lui, toate rănilile. Înainte de a le vindeca, au trebuit să le refacă. Au rupt cicatricile pentru ca El să le poată vindeca corect. Și asta a durut. A durut sfâșietor...

Sufeream mult și știam asta cu o mare certitudine. Conștientizam asta și, în plus, și faptul că Hristos știa foarte bine în ce situație nesuferită mă aflam. Simțeam că mă sufoc în inima mea pe care o crezusem vindecată, o inimă despre care credeam că îi poate iubi pe toți în aceeași măsură, fără a simți vreun strop de ură la un moment dat, indiferent de loviturile pe care le-aș fi putut primi de la cei din jur. Atunci când ești în afara autobuzului spre care privești și în care vezi îngrămădeală mare în condițiile în care aerul are undeva la vreo 40 de grade, ai toate motivele să crezi ca oamenii de acolo sunt absolut minunați. Îi poți privi mult timp crezând că nimeni nu-i iubește pe aceia mai mult decât o faci tu, că nimeni nu are despre ei o părere mai bună decât cea pe care ți-ai însușit-o cu atât de multă statornicie. Oare lucrurile se pot schimba în vreun fel? Da, cu siguranță! Atunci când ești nevoit să urci în autobuz, atunci când simți transpirația, călcarea în picioare și toate frustrările celor de acolo te înconjoară. Este un moment în care realizezi că nu îi mai iubești chiar atât de mult, însă ai în continuare impresia că îi iubești cât de cât. Și asta durează până la un moment dat, când cel de lângă tine ajunge să te rănească, jignească sau ocărească. Acel om, în neputința lui, îți poate adresa nenumărate cuvinte care să te rănească profund, iar tu, fiind încă cu neputințele tale, să nu-l mai poți iubi. E tare dureros să îți dai seama că de fapt tu nu îi iubești atât de tare pe cei din juru-ți și că asta nu e deloc bine pentru mântuirea ta. Ca să te mântuiești trebuie să

ajungi să-i iubești pe cei din jur ca pe tine însuși. Ce cuvinte îngrozitoare! Sunt o mulțime de oameni care nu se iubesc deloc pe ei, care nu își duc deloc grija, iar Mântuitorul spune foarte clar că iubirea pentru ceilalți este necesar să fie ca iubirea pe care ți-o porți. Iubindu-i pe oamenii uneori nesuferiți din jurul tău, Îl iubești chiar pe Hristos. Or, tocmai la această iubire jertfelnică ne cheamă cu dulcele Său glas Însuși Hristos, Iubitorul de oameni. El a avut un stil extrem de interesant de a se comporta în suferință, un stil pe care ar trebui să îl avem și noi. A suferit mult, a ajuns să fie răstignit pe cruce pentru mântuirea lumii, pentru mântuirea fiecăruia dintre noi. Cu toate că știa foarte bine ce avea să I se întâmple, Hristos mergea în continuare pe același drum. Câți dintre noi ar merge în continuare dacă ar ști că la capătul drumului oamenii îl așteaptă pentru a-l răstigni? Asumarea crucii nu este facultativă, însă paradoxal, nici obligatorie. Nu putem spera la mântuire fără asumarea crucii, însă nu suntem obligați să o luăm. Hristos ne iubește prea mult pentru a ne pune în fața unei certitudini pe care am fi forțați să o acceptăm. Atât ne-ar fi de bine dacă ne-am recunoaște rănilor trecutului și am accepta să le aruncăm în brațele Singurului care le poate vindeca! El știe foarte bine fiecare suferință a sufletului și trupului nostru chinuit, dar nu ne poate obliga să acceptăm vindecarea. Poate doar să ne arate suferința, să ne explice că o cunoaște și o simte și El în aceeași măsură și, cel mai important, că o poate vindeca. Omul însă nu înțelege și se încăpățânează să rămână în suferința aceea ani de zile, poate chiar și toată viața. Spune că nu îi place suferința dar, de fapt, se hrănește din ea. Este o codependență mai gravă poate decât cea de alcool. Dependentul de alcool își dă seama mai repede că nu poate trăi fără băutura, adică fără ceva material. Dependentul de suferință are o luptă

mult mai fină, mult mai ascunsă. El nu își dă seama de factorul care îl face să se complacă în situația stânjenitoare în care se află și continuă să verse lacrimi și să simtă că nu poate trăi nici cu ea, dar nici fără ea. Acceptarea unei asemenea stări nu duce cu gândul decât la o altă rană a trecutului apropiat sau mai îndepărtat, o rană pe care nu o vindecase timpul și care a început din nou să supureze fără încetare. Ea voia să fie vindecată, iar Hristos are grijă mare de cei care Îl cheamă cu sinceritate. Nu poți trăi o viață fericită dacă ești plin de răni cicatrizate sau nu, plin de neputințe și îndoieli. În lumea în care nu se mai știe cu adevărat ce e aceea fericire, Hristos vine și ne trezește dintr-un somn adânc în care trăim de ani sau poate zeci de ani de zile. Ar trebui să fim fericiți că Prietenul nostru cel mai bun a venit să ne facă o bucurie, dar totuși ajungem să ne întristăm atunci când Îl simțim. Reușim, într-un anumit moment, să Îl chemăm, dar ne doare prea tare și nu rezistăm vederii Lui. Momentul acela e groaznic, căci Îl alungăm pe El, pe Singurul care ne putea fi vindecare. Dacă nu-L lași pe Hristos să te vindece, vrei să o faci singur sau te complaci în durere pentru viitoarea perioadă a vieții. Plângi. Lacrimile vărsate fac bine ochiului și minții și te ajută cu adevărat să te descarci, însă doar pentru o perioadă scurtă, dacă nu cumva chiar doar pentru câteva momente. Mântuitorul spune că fericiți sunt cei ce plâng, că aceia se vor mângâia. Oare în toate cazurile se întâmplă asta sau există situații în care plânsul duce la altceva? Dacă suferința ta nu are un temei acceptabil și nici un scop bun, la ce folos? Lacrimile vărsate necorespunzător, mai ales atunci când binecuvântarea lui Dumnezeu nu se mai află asupra noastră, dacă nu sunt vărsate în rugăciune, nu duc la altceva decât la nebunie. Nu degeaba ne speriem când vedem că spitalele de psihiatrie sunt pline de oameni, și

dureros, de foarte mulți tineri. Unul dintre principalele motive pentru că au ajuns acolo nu este vreun accident tragic sau altceva asemenea, ci o viață și o suferință fără scop. Omul nu își înțelege suferința, nu înțelege viața și nici ce i se întâmplă, și atunci clachează. Ajung uneori oameni sănătoși acolo, care ies bolnavi de câte văd în jur. E cumplit de greu să nu înțelegi ce ți se întâmplă, iar viața fără scop este moarte. Este o moarte înceată, dar sigură.

Eu îmi dădusem seama că în viața fiecăruia dintre noi apare un moment în care primim o veste extrem de bună, cea mai bună veste pe care am fi putut să o primim vreodată. Fiecare dintre noi am primit vestea asta la un moment și, de asemenea, am mai auzit și cea mai frumoasă poveste de dragoste care există pe fața pământului. Nu există nicăieri vre-o poveste mai frumoasă, chiar de ar fi ea cu zâne și feți-frumoși. Vestea cea mai bună o primim într-o noapte, chiar la mijlocul nopții. Cineva iese dintr-un sfânt loc și cu glas plin de emoție și bucurie ne dă cea mai bună veste: „Hristos a înviat!”. Ceea ce aflăm noi prima dată nu este vestea cea mai bună, ci povestea aceea extrem de frumoasă. Este o poveste foarte veche în care Cel mai mare Împărat creează lumea și Își trimite slujitorii să culeagă roadele de pe câmpul sufletelor noastre, însă sunt omorâți toți cei care vin să ceară slujbașilor ceva. Acest lucru se întâmplă ani de zile, drept pentru care Stăpânul hotărăște să Îl trimită chiar pe Fiul Său, gândindu-se că oamenii se vor rușina de aceasta, însă nu va fi așa. Oamenii nu vor crede că Acela este Fiul Împăratului și-L vor omorî prin răstignire. Fiul știa bine ce I se va întâmpla, dar a făcut acestea pentru a câștiga iertarea Tatălui Său, nu pentru El, ci pentru aceia care greșiseră atât de mult timp. În amintirea acestei jertfe nemaiauzite, omul rănit se vindecă prin Trupul și Sângele care, acum peste 2000 de ani, curgea pe Sfânta Cruce. Încă

curge și acum în potirele Sfintelor Altare, de care oamenii fug spre întuneric, nu pentru că au încercat și nu s-ar simți bine, ci pentru că sunt scăldați în frica de Bine și de Adevăr. Oamenii răniți nu se tem neapărat de vindecarea Fiului, ci de faptul că ar putea fi puși să se vadă pe ei înșiși. Nimic nu e mai dureros decât să vezi cât de urât și de rănit ești tu. Pe aproapele tău îl compătimești, dar pe tine nu. E mult prea sfâșietoare vederea sufletului rănit care, culmea, îți aparține chiar ție! Și atunci fugi, fugi, fugi până când te lasă puterile. În lacrimi, murdar de praful neputințelor și de tina păcatelor, cazi pe drumul spre El, chiar atunci când credeai ori că te-a părăsit, ori că nu există. În hohote de suspin, îți pleci fruntea obosită în mocirla de după ploaie, de pe un drum pe care nu-l mai cunoști. Nu mai poți merge mai departe și recunoști asta. Atunci când omeneste nimic nu mai este posibil, simți că Cineva te-a luat în brațe și începe să lucreze înlăuntrul tău. Te mai doare, dar lacrima Lui îți mai alină suferința. Îi curg lacrimile tocmai pentru că rana ta este marea suferință a lui Dumnezeu...

Mănăstirea se afla la vreo jumătate de oră de mers cu mașina, așa că nu m-am împotrivit deloc când buna mea prietenă, Andreea, m-a rugat să mergem împreună la pomenirea unui părinte pe care-l nu-l cunoscusem decât din povestirile celorlalți. Mă mai închinaseam la mormântul său, dar nu știam prea multe despre el. Dăruirea de care dăduse dovadă părintele timp de aproape 80 de ani, din care mai bine de jumătate petrecuți în mănăstirea aceea, ne-a făcut să ne îndreptăm pașii acolo. Urma pomenirea și mai multe sesiuni de conferințe cu privire la activitatea părintelui, mai ales cea din timpul prigoanei comuniste. Un preot extrem de cunoscut, la a cărui pomenire veneau alte sute de oameni, nu putea să stea necunoscut și de inimile noastre, așa că, după ce ne-am închinat în biserică, eu am luat cărarea care ducea spre cimitir. Andreea rămăsese să vorbească cu unii dintre preoții din biserică, așa că-mi târâiam pașii, poticnindu-mă uneori în rădăcinile copacilor care erau ieșite destul de tare în afara pământului. Nu-mi imaginaseam că mă voi simți atât de singură și la anii pe care-i aveam. La 24 de ani nu se lipea nimeni de mine decât pentru perioade foarte scurte. Terminasem facultatea, urma să o încep pe a doua și totuși nu reușeam să duc o relație până la capăt. Mă hotărâsem să vorbesc doar cu cei care-mi împărtășesc convingerile ortodoxe, iar aceștia se

dovediseră a fi nu puțini, ci chiar foarte puțini. În fiecare an, când pășeam spre acest cimitir, mă gândeam că la anul va fi altfel. Sigur, până la anul va rânduî Dumnezeu să înălnesc pe cineva. Sufletul meu tânjea după un om al lui Dumnezeu, iar starea mea de bine se risipea adesea, mai ales pentru că cei din jur întrebau des cu cine mai sunt. Cu cine să mai fiu? Cu Hristos. Nu e de ajuns? Ar fi trebuit să fie mai mult decât de ajuns, dar totuși nu reușeam să îmi mulțumesc sufletul cu asta întotdeauna. Aveam momente în care mă răzvrăteam și nu înțelegeam de ce Dumnezeu nu îmi trimite pe cineva, dacă tot vede că îmi este atât de greu singură. Eram chiar supărată pe Dumnezeu pentru că, era absolut clar, nu mă înțelegea deloc. Zecile mele de nopți plânse nu-L sensibilizaseră, așa că nici tragere de inimă pentru a mă mai ruga nu prea mai aveam. Mergeam spre cimitir și mă minunam de frumusețea pădurii de foioase ce împrejmuia mănăstirea. Mă bucuram de momentul acela, dar constatasem, din nou, că tot singură merg... Începusem din nou să îmi las lacrimile să curgă, când am simțit o mână pe umăr. Nu m-am speriat, dar nici bucuroasă nu eram că cineva, care mă cunoștea, mă vedea plângând. Nu e tocmai comod să stai să dai explicații cu privire la starea ta sufletească. De-abia mai puteam să-i spun lui Hristos ce simt, și nici Lui tot timpul. Parcă inima mi se împietrise și nu îmi mai doream nimic, cu atât mai puțin să port vreo conversație cu cineva. Lângă mine era părintele Ciprian, duhovnic al mănăstirii. Mă știa de mulți ani, așa că bănuia deja care este motivul pentru care plâng. Ne-am așezat amândoi pe o bancă și mă uitam spre el pentru a mă liniști. Sunt oameni în care, cu adevărat, sălășluiește Hristos și în privirea cărora Îl poți zări. Mă uitam în ochii lui pentru a fura un strop de liniște și de rugăciune, un strop de Hristos. Mă oprisem din plâns și mă uitam prin ochii

lui, însă dincolo de ei. Un proverb rus spune că „Vorbind puțin, vei asculta mai mult.” Îl apreciam pe omul de lângă mine pentru că niciodată nu începea să vorbească dacă nu simțea că poți primi ceea ce spune. Eu nu eram pregătită pentru nicio conversație, așa că tăceam amândoi. Îi aluneca metania neagră pe mâna străvezie, când am simțit nevoia să spun ceva. Oare ce poți spune atunci când nu poți vorbi? Tăcerea vorbește uneori, însă durerile sufletești vor uneori să fie strigate pentru a fi eliberate. Nu puteam ține durerea aceea, frustrarea care mă cuprinsese de ani buni. Duhovnicul meu știa foarte bine prin ce trec, îmi spusese ce am de făcut, dar, cu toate acestea, nu mă puteam liniști. Mi-am alungat tăcerea prin niște cuvinte rostite încet, din adânc de suflet...

– Părinte, știți ce mă doare...

– Da, te doare neputința ta. Dacă ai fi conștientă că Hristos știe foarte bine ce te doare și ce ai nevoie, nu ai mai suferi atât.

– Cu toate acestea, El nu face nimic !

– Tu nu vezi ce face El! Ține-ți în inimă și-n minte că El chiar te iubește mai mult decât oricine din lumea aceasta și atunci îți vei recăpăta pacea. Crezi că Cel care te iubește cel mai mult în lumea aceasta ar face ceva care să te rănească, care să îți provoace rău? Nu, evident că nu ar face așa ceva! Dar tu inisiști. Chiar azi mă gândeam că la Dumnezeu, dacă insiști și nu mai vrei să faci voia lui, ci să ți se facă voia, cu durere, El îți dă ce vrei. Chiar dacă nu e bine. De asta suferă oamenii atât de mult. Pentru că Îl forțează pe Dumnezeu să facă ceea ce vor ei, ceea ce lor li se pare a fi bine.

– Și dacă rămân singură?

– Pentru a rămâne singură, ar trebui ca și în prezent să fii singură. Și nu ești singură. E o luptă, e o mare luptă pe câmpul sufletului tău! Nu-l ciurui mai mult decât este deja.